

Силабус
навчальної дисципліни
**Професійне мовлення майбутніх учителів початкової
школи**
2023-2024 навчальний рік

Освітньо-професійна програма «**Початкова освіта**»
Спеціальність **013 Початкова освіта**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Рівень вищої освіти **магістр**

Викладач (і)	ПОПОВА Ольга, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти; ФАТЪЯНОВА Тетяна, асистент кафедри початкової освіти
Посилання на сайт	
Контактний тел.	066-140-23-56
E-mail викладача:	poi2009bam@ukr.net
Графік консультацій	П'ятниця, 14.00 – 16.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	12	12	66	залік

Семестр: другий

Мова навчання: українська

Ключові слова: професійне мовлення, культура мовлення вчителя початкових класів, діалогічне та монологічне мовлення вчителя початкових класів, особливості вчительського мовлення.

Мета та предмет курсу: сприяти формуванню в майбутніх учителів початкових класів систематизованих наукових знань про мову і мовлення, комунікативні якості мовлення, професійне мовлення як складник педагогічної майстерності, вчення про стилі мовлення. Усе це подається з урахуванням психологічної, лінгводидактичної та педагогічної науки, що дозволяє створити чітку систему понять, які забезпечать надійне підґрунтя для професійного мовлення майбутніх учителів початкової школи.

Завдання курсу:

1. Сприяти розвиткові культури мовлення майбутніх учителів початкової школи, створити установку на оволодіння літературною мовою в різних ситуаціях спілкування.
2. Розвивати в майбутніх учителів початкових класів уміння виразного мовлення.
3. Формувати в здобувачів комунікативну компетентність, готовність до моделювання діалогічного мовлення і створення відповідних передумов для його організації.

Основні компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

ЗК 1. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, технологіями навчання, розвитку й виховання здобувачів початкової освіти.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) у різних сферах комунікації, запобігати врегулюванню конфліктів.

ЗК 5. Здатність діяти на основі принципів педагогічної етики, правил культури поведінки, загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі в стосунках з учасниками освітнього процесу.

ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально, активно реалізовувати громадянські права згідно з чинним законодавством; ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; працювати в команді; здійснювати саморозвиток та самовдосконалення.

ФК 9. Здатність до організації партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу, уміння навчати молодших школярів працювати в команді.

ФК 11. Здатність володіти змістовим аспектом комунікації, технікою педагогічного спілкування з суб'єктами освітнього процесу.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Мовлення вчителя як засіб педагогічної праці

Тема 1 - 2. Мовлення вчителя як складник його професійної майстерності

Змістовий модуль 2. Педагогічне спілкування

Тема 3 - 4. Педагогічне спілкування

Змістовий модуль 3. Форми професійного мовлення вчителів початкової школи

Тема 5-6. Усне та писемне мовлення вчителя початкової школи

Змістовий модуль 4. Наукові тексти як засіб розвитку професійного мовлення майбутніх учителів початкової школи

Тема 7-8. Написання наукових робіт майбутніми вчителями початкової школи

Змістовий модуль 5. Теоретичні аспекти формування правильності мовлення майбутніх учителів початкової школи

Тема 9-10. Теоретичні аспекти формування правильності мовлення майбутніх учителів початкової школи

Змістовий модуль 6. Практичне вдосконалення мовлення майбутніх учителів початкової школи

Тема 11-12. Практичне вдосконалення мовлення майбутніх учителів початкової школи

Методи навчання:

Практичні заняття; презентації, навчальні дискусії; інтерактивні бесіди; інформаційно-комунікаційні технології. Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, швидкого критичного читання, синтезу та аналітичного мислення

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): дотримання норм законодавства України щодо академічної доброчесності, активна участь на заняттях, своєчасне виконання завдань аудиторних занять та самостійної роботи.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: аудиторії з мультимедійним забезпеченням.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінка здобувача вищої освіти формується таким чином:

- виконання практичних ситуативних завдань – 60 балів (30 максимум на практичних заняттях і 30 – самостійна робота) ;
- підсумковий тест – 40 балів.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Горошкіна О. М., Шутова Л. І. Науковий текст: особливості мови та стилю : навчально-методичний посібник для аспірантів. Луганськ : Світанок, 2013. 138 с.
2. Колоїз Ж. В. Українська наукова мова : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. 135 с.
3. Мацько Л. І., Денискіна Г. О. Українська наукова мова (теорія і практика) : навчальний посібник. Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. 272 с.
4. Пономарів О. Д. Культура слова: Мовностилістичні поради : навчальний посібник. 2-ге вид., стереотип. Київ : Либідь, 2001. 240 с.
5. Семеног О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 216с.

Додаткові

1. Добко Т. Академічна культура, як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. *Університетська автономія*. Київ : Дух і Літера, 2008. С. 93–102.
2. Забіяка І.М. Теоретичні аспекти формування академічної культури студентів в умовах сучасного університету. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2016. Вип. 51 (104). С. 144–150.
3. Кравченко О.В. Культурологія у вимірах традицій академічної культури. *Культура України*. 2013. Вип. 42. С. 439–450.
4. Пак І.В. Академічна культура українського студентства: фактори формування та особливості прояву : дис. ... канд. соціологічних наук : 22.00.04. Харків, 2019. 251 с.
5. Ромакін В.В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили*. Педагогіка. 2010. Вип. 123. Т. 136. С. 34–41.
6. Семеног О., Вовк М. Академічна культура дослідника в освітньо-культурному просторі університету : монографія. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 284 с.
7. Хоружий Г.Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2012. 320 с.
8. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344с.
9. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови : навч. посіб. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 256с.
10. Голик С. В. Науковий дискурс : основні напрями дослідження. *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2016. Вип. 14. С. 45–49.

11. Левченко О. Науковий стиль: культура мовлення : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. 204 с.
12. Основи культури наукового мовлення : навч.-метод. посіб. / уклад. І. М. Плотницька, О. П. Левченко, З. Ф. Кудрявцева / за заг. ред. І. М. Плотницької. Київ : НАДУ, 2011. 80 с.
13. Селігей П. О. Мовна свідомість : структура, типологія, виховання. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 118 с.
14. Сербенська О. Культура усного мовлення. Практикум : навч. посіб. Київ : Центр навч. літератури, 2004. 216с.
15. Сурмін Ю. Науковий текст: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. Київ : НАДУ, 2008. 184 с.
16. Умберто Еко. Як написати дипломну роботу: гуманітарні науки / пер. за ред. О.Глотова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.
17. Шепітько С. В. Науковий via академічний дискурс : питання типології. *Вісник ХНУ*. 2014. № 11. С. 76–78.
18. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації : монографія. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. 420 с.

Словники

1. Білоус М., Сербенська О. Екологія українського слова. Практичний словник-довідник. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 88 с.
2. Бук С. 3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / наук. ред. Ф. С. Бацевич. Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 192 с.
3. Практичний словничок нормативних висловів / упоряд. О. Сербенська. Львів : НТШ, 2002. 35с.
4. Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля, 2006. 716 с.
5. Словник–довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. Київ : Знання, 2004. 367 с.
6. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 87 с.
7. Українська мова. Енциклопедія / НАН України; Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови / В.М. Русанівський (голова ред. кол.). 2. вид., випр. і доп. Київ : Видавництво «Українська енциклопедія» імені М. П. Бажана, 2004. 824 с.
8. Фразеологічний словник української мови. У 2-х книгах. 2-е вид. Київ : Наукова думка, 1999.
9. Шевчук С. В. Разом, окремо, через дефіс. А–Я: Орфографічний словник: 32000 слів: Найуживаніші слова і словосполучення. Найновіші

запозичення. Спеціальна різногалузева термінологічна лексика. Київ : А.С.К., 2006. 416 с.

Інтернет-ресурси

1. bdpu.org
2. Медіатека ІППОМ (ауд. 5 б 308).
3. <http://www.lib.ua-ru.net>
- 4 <http://ua-referat.com>
5. <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net>
6. Мова.info: про українську мову, лінгвістику і не тільки: www.mova.info
7. Нова мова: проект розвитку української мови: www.novamova.com.ua
8. Український правопис: www.pravopys.net
9. Російсько-українські словники: www.r2u.org.ua
10. Словники он-лайн: www.rozum.org.ua
11. <http://textbooks.net.ua>
12. <http://litmisto.org.ua>
13. Ящур В. М. Бібліографічний покажчик літератури для дітей. ХХІ ст. *Бібліографічний покажчик*. 2009. №3. С.37. RTF: [http:// www /ua. catalog. 2009. Literature/](http://www.ua.catalog.2009.Literature/)
14. <http://www.chl.kiev.ua/> - веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей
15. Нова українська школа: <https://nus.org.ua/>
16. <http://yak-my-hovorymo.wikidot.com/>
17. <http://chak-chy-pravylno-my-hovorymo.wikidot.com/>
18. <http://kultura-movy.wikidot.com/>
19. <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>